

План рада

Назив предмета	Основе фармакологије и фармакотерапије				
Студијски програм/и (модул)	Здравствена нега				
Година студија	Прва	Семестар	Први	ЕСПБ	6
Статус предмета	обавезан		Услов	нема	

Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	Др мед Иванка Ђуричић, специјалиста неурохирургије
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	

Циљеви предмета
Стицање основних знања из области савремене фармакологије и фармакотерапије. Упознавање са основним принципима фармакотерапије, као и о принципима испољавања фармаколошких ефеката појединих група лекова. Препознавање очекиваних и нежељених ефеката одређених група лекова. Принципи рационалне примене лекова и безбедно руковање лековима.

Садржај и структура предмета
<p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Општа фармакологија: основни појам о леку, порекло лека. Фармакокинетика лека. Путеви примене лекова. Примена лекова код специфичних група пацијената (труднице, деца, стари). Примена лекова код обољења бубрега и јетре. Нежељена дејства лекова. Фармакодинамика. Интеракције лекова. Специјална фармакологија: Фармакологија аутономног нервног система. Фармакологија централног нервног система. Фармакологија кардиоваскуларног система. Фармакологија крви и ткива. Инфузиона терапија. Парентерална исхрана. Фармакологија респираторног тракта. Фармакологија гастроинтестиналног тракта. Фармакологија хормона. Лекови који умањују бол, температуру и инфламацију. Хемиотерапија малигнух болести. Хемиотерапијска средства. Управљање лековима у болници.</p> <p><i>Вежбе</i></p> <p>Основни облици лекова. Основни принципи правилне примене лекова. Припрема лекова и дозни облици. Доза, дозни интервал и израчунавање дозе лека. Принципи и технике код интравенске примене лекова. Улога медицинске сестре у сигурној и ефикасној примени лекова. Инфузиони</p>

раствори – врсте, начини припреме и примене, нежељени ефекти. Компатибилност лекова са инфузионим растворима. Примена лекова код специфичних група пацијената (труднице, деца, стари). Најчешће медикацијске грешке (примери). Откривање и праћење нежељених дејстава лекова. Попуњавање обрасца за нежељено дејство лека. Претраживање медицинских база података. Презентација семинарских радова.

План и распоред извођења наставе	
Наставна недеља	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Предавања	
1	Уводнопредавање. Упознавањесаобавезамапредмету. Увод у фармакологију: основнипојам о леку, развојнипутлека, плацебо.
2	Фармакокинетика. Ресорпција и дистрибуцијалекова; биотрансформација; излучивањелекова. Основнифармакокинетскипараметри. Дозе и дозирањелекова. Путевиприменелекова. Одређивањеконцентрацијелека у крви (терапијскимониторинглекова).
3	Фармакодинамика. Теоријарецептора. Синергизам и антагонизам. Интеракцијелекова. Нежељенадејствалекова. Алергијеналекове. Храна и лекови.
4	Специјанафармакологија. Фармакологијааутономногнервногсистема. Прегледаутономногнервногсистема. Холинергичкиагонисти и антагонисти. Адренергичкиагонисти и антагонисти.
5	Лековикојиделујунакардиоваскуларнисистем. Лекови у лечењуповишеногкрвногпритиска. Лекови у терапијиисхемијскеболестисрца и срчанеслабости. Лекови у лечењусрчанихаритмија. Лековикојиснижавајумасти у крви.
6	Фармакологијакрви и ткива. Антикоагулантнилекови. Антиагрегационилекови. Тромболитичкилекови. Ињихибиторифосфодиестеразе. Лековизалечењеанемије. Крв и препаратидобијенипреадомакрви. Кристалоиднираствори. Колоиднираствори. Ентерална и паренералнаисхрана. Витамини и минерали.
7	Фармакологијареспираторногтракта Лекови у терапијибронхијалнеастме. Лекови у терапијикашља. Фармакологијагастроинтестиналногтракта Лекови у терапијипептичкогкулуса. Лечењемучнине и повраћања. Лечењеопстипације. Антидијароизи.
8	Фармакологијацентралногнервногсистема -I део. Неуротрансмитери у централномнервномсистему. Антипсихотици (неуролептици).Анксиолитици и хипнотици. Антидепресиви. Лековикојисепрмењују у лечењуАлцхајмеровелеболи.
9	Фармакологијацентралногнервногсистема -II део. Лекови у лечењуПаркинсоновеболи. Антиепилептици. Опиоидни аналгетици. Општианестетици. Локалнианестетици.
10	Лекови који умањују бол, температуру и инфламацију. Хистамин и антихистаминици.
11	Фармакологијахормона. Адренкортикалнихормони. Полнихормони. Тиреоидни и паратиреоиднилекови. Инсулин, глукагон и хипогликемијскилекови.
12	Хемиотерапијасредства.

	Антимикробна терапија. Принципи примене антибиотика. Инхибитор синтезе хелискогзида (β – лактама, други инхибитор синтезе хелискогзида). Инхибитор синтезе протеина.
13	Хемиотерапијска средства II део. Антагонисти фолата. Хинолони и антисептици уринарног тракта. Лекови у лечењу туберкулозе. Антимикотици. Антихелминтици. Антивирусни лекови.
14	Хемиотерапија малигнух болести. Токсикологија и тровања
15	Управљање лековима у болници. Листа лекова болнице. Комисија за лекове болнице. Локални терапијски протоколи. Контрола прописивања скуних лекова. Праћење потрошње лекова. Набавка лекова. Безбедан систем издавања лекова. Чување лекова и механизми безбедног отклањања остатака лекова и лекова са истеклим роком трајања.
Вежбе	
1	Основни облици лекова. Основни принципи правилне примене лекова.
2	Фармакокинетика Припрема лекова и дозни облици. Доза, дозни интервал и израчунавање дозе лека. Принципи и технике код интравенске примене лекова. Инфузиони раствори – врсте, начини припреме и примене, нежељени ефекти. Компатибилност лекова са инфузионим растворима.
3	Фармакодинамика Улога медицинске сестре у сигурној и ефикасној примени лекова. Примена лекова код специфичних група пацијената (труднице, деца, стари). Најчешће медицинске грешке (примери). Откривање и праћење нежељених дејстава лекова. Попуњавање обрасца нежељено дејство лека.
4	Фармакологија аутономног нервног система. Прикази случајева пацијената са глаукомом и кинетозом и њихова анализа.
5	Лекови који делују на кардиоваскуларни систем. Прикази случајева пацијената са хипертензијом, срчаном слабашћу, аритмијом, ангином пекторис.
6	Фармакологија крви и ткива. Крв и препарати добијени прерадом крви. Кристални и раствори. Колоидни раствори. Ентерална и паренерална исхрана. Витамини и минерали.
7	Фармакологија гастроинтестиналног тракта. Фармакологија респираторног тракта. Прикази случајева пацијената са улкусном болешћу и акутним нападом астме.
8	Фармакологија централног нервног система -I део. Приказ случаја пацијента са депресијом и инсомнијом.
9	Фармакологија централног нервног система -II део Приказ случаја пацијента са Паркинсономом болешћу и епилепсијом; приказ случаја пацијента са ураслим ноктом (примена локалних анестетика), приказ случаја пацијента са препонском килом (општи анестетици)
10	Лекови који умањују бол, температуру и инфламацију. Хистамин и антихистаминици: приказ случаја пацијента са анафилактичком реакцијом. Упоредна анализа антипиретичких и опиоидних аналгетика.
11	Фармакологија хормона. Приказ пацијента са дијабетесом мелитусом тип 1. Индикације за примену оралних антидијабетика. Приказ случаја пацијента са хипертиреозом. Примена полних хормона.
12	Хемиотерапијска средства. Класификација антибиотика. Анализа принципа примене антибиотика.
13	Хемиотерапијска средства II део Приказ случаја пацијента са уринарном инфекцијом. Специфичности антивирусне терапије. Терапија туберкулозе
14	Претраживање медицинских база података. Презентација семинарских радова. Систематизација
15	Презентација семинарских радова. Систематизација

Начин оцењивања – структура и број поена на предиспитним обавезама и испиту			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	10	Писмени испит	20
Вежбе	10	Усмени испит	30

Колоквијуми	20		
Семинарски рад	10		

Литература
<ol style="list-style-type: none">
1. Варагић В., Милошевић М.: <i>Фармакологија</i>, Елит медица, Београд, 2012.
2. Јанковић С., Простран М., Тодоровић З.: <i>Фармакологија и токсикологија</i>, Медицински факултет Крагујевац, 2007.
3. Janet L. Stringer: <i>Osnovni koncepti farmakologiji, vodič za studente</i>, DataStatus, Београд, 2008